

โรคไข้เลือดออก เป็นโรคติดต่อที่มียุงลายเป็นพาหะนำโรค โดยยุงลายไปกัดคนที่มีเชื้อโรคไข้เลือดออกแล้วไปกัดคนอื่นอีกต่อหนึ่ง ทั้งเด็กและผู้ใหญ่เป็นได้ทุกคน เป็นแล้วกลับมาเป็นซ้ำอีกได้ และในกรณีที่เข้าจะมีโอกาสเสียชีวิตสูง

โรคไข้เลือดออกป้องกันได้ ด้วย

1. ระวังอย่าให้ยุงกัดในตอนกลางวัน
2. กำจัดลูกน้ำยุง และลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ซึ่งทำได้หลายวิธีดังนี้
  - ปิดปากภาชนะเก็บน้ำให้มิดชิดด้วยฝาอลูมิเนียมหรือตาข่าย
  - หมั่นตรวจดูแจกันดอกไม้และเปลี่ยนน้ำทุกสัปดาห์
  - ปลอ่ยปลากินลูกน้ำ เช่น ปลาหางนกยูง ในภาชนะเก็บน้ำที่ปิดฝาไม่ได้
  - เก็บภาชนะที่มีน้ำขังหรือไม่ใช่แล้ว หรือคว่ำภาชนะที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อป้องกันไม่ให้มีน้ำขัง
  - ใส่เกลือ น้ำส้มสายชู ผงซักฟอก ผสมลงในน้ำจากรองตู้กับข้าวทุกสัปดาห์ เพื่อไม่ให้ยุงมาวางไข่

กำจัดยุงร้าย ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์
ร่วมด้วยช่วยกัน ป้องกันไข้เลือดออก

ปิดปากภาชนะ
เก็บน้ำให้มิดชิด
ด้วยฝาอลูมิเนียม
หรือตาข่าย

เก็บภาชนะที่มีน้ำขังหรือ
ไม่ใช่แล้ว หรือคว่ำภาชนะ
ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์
เพื่อป้องกันไม่ให้มีน้ำขัง

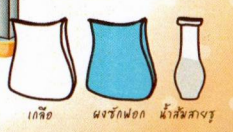

หมั่นตรวจดู
แจกันดอกไม้ และ
เปลี่ยนน้ำทุกสัปดาห์

ปลอ่ยปลากินลูกน้ำ
เช่น ปลาหางนกยูง
ในภาชนะเก็บน้ำ
ที่ปิดฝาไม่ได้

ใส่เกลือ น้ำส้มสายชู
ผงซักฟอก ผสมลงใน
น้ำจากรองตู้กับข้าวทุกสัปดาห์
เพื่อไม่ให้ยุงมาวางไข่

ป้องกันยุง...รู้จักใช้ผลิตภัณฑ์กำจัด/ไลยุง

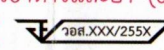
ผลิตภัณฑ์กำจัดยุง

ผลิตภัณฑ์ฉีดพ่นกำจัดยุงและแมลงเป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในความดูแลของ ออย. โดยผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคสามารถฉีดพ่นได้เอง จะอยู่ในรูปแบบสเปรย์ฉีดพ่นอัดก๊าซ (aerosol) สารออกฤทธิ์ที่ใช้ส่วนมากเป็นสารเคมีในกลุ่มไพเรทรอยด์ (pyrethroids)

ใช้อย่างไร...ให้ได้ผล

1. ใช้ผลิตภัณฑ์เท่าที่จำเป็น ไม่ใช่พรวดพราด
2. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และมี การแสดงทะเบียน อย.วอส. ( ) บนฉลากของผลิตภัณฑ์ ปฏิบัติตามคำแนะนำบนฉลากหรือใบแทรกให้เข้าใจก่อนใช้
3. ห้ามนำวัตถุอันตรายที่ใช้ทางการเกษตรมาใช้กำจัดแมลงในบ้านเรือน เพราะอาจไม่ได้ผลและทำให้เกิดอันตรายต่อคนและสัตว์เลี้ยงได้
4. อย่าฉีดพ่นในที่ที่มีอาหาร น้ำ เครื่องดื่มวางอยู่ เพราะจะทำให้ปนเปื้อนได้ และไม่ควรมีคนหรือสัตว์เลี้ยงอยู่ในห้องขณะฉีดพ่น
5. กรณีฉีดแมลงบิน เช่น ยุง ก่อนใช้ให้คนและสัตว์เลี้ยงออกจากห้องนั้นก่อนแล้วปิดประตูหน้าต่างให้เรียบร้อย ในการฉีดพ่นให้ใช้ผ้าปิดปากปิดจมูก เหย่ากระป๋องเล็กน้อยแล้วฉีดขึ้นข้างบนห้องทั้ง 4 ด้าน ปิดประตูประมาณ 15-20 นาที จึงเปิดระบายอากาศ กรณีฉีดนอกห้องหรือที่โล่ง ให้ฉีดขณะที่ลมสงบ
6. ล้างมือหลังจากการใช้ผลิตภัณฑ์ฉีดพ่นทุกครั้ง
7. เก็บผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายให้พ้นมือเด็ก อาหารสัตว์เลี้ยง เปลวไฟและความร้อน ถ้าใช้หมดแล้วห้ามทิ้งลงแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะ และห้ามเผาทำลาย ควรแยกทิ้งในที่ทิ้งขยะให้เรียบร้อย

ผลิตภัณฑ์ไล่ยุง

ผลิตภัณฑ์ไล่ยุงออกฤทธิ์รับวงกลไกการรับรู้กลิ่นของยุง แต่ไม่ได้ฆ่ายุงให้ตาย นิยมใช้ในรูปแบบทาหรือฉีดพ่นผิวหนัง โดยสารสำคัญที่พบบ่อย ได้แก่

ผลิตภัณฑ์ไล่ยุงที่มี ดีท (DEET) เป็นสารสำคัญ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน

จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และมีการแสดงทะเบียน อย.วอส. (วอส.XXX/255X) บนฉลากของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ไล่ยุงที่มีน้ำมันตะไคร้หอม (Citronella oil) เป็นสารสำคัญ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้แจ้งข้อเท็จจริงของผลิตภัณฑ์ และมีการแสดงเลขที่รับแจ้งบนฉลาก ("เลขที่รับแจ้ง 999/2550") ผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพควรมีฤทธิ์ในการไล่ยุงลายบ้านได้ ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง

ใช้อย่างไร...ให้ได้ผล

1. อ่านฉลากและปฏิบัติตามวิธีใช้ คำแนะนำ และคำเตือนอย่างเคร่งครัด
2. ผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในรูปแบบแป้งหรือโลชั่น ห้ามนำไปทาแทนแป้งหรือโลชั่นทั่วไป ควรทาเมื่อต้องการใช้ป้องกันยุง และระวังมิให้เด็กนำไปทาเล่น
3. ควรทาเมื่อจำเป็น อย่าใช้ติดต่อกัน เป็นประจำ
4. อย่าทาบริเวณเนื้อเยื่ออ่อน เช่น บริเวณใกล้ตา ริมฝีปาก เปลือกตา รักแร้ หรือบริเวณแผล
5. ภายหลังใช้ผลิตภัณฑ์ หากต้องการหยิบจับอาหาร ควรล้างมือให้สะอาดเสียก่อน
6. เก็บผลิตภัณฑ์ให้มิดชิด ห่างจากเด็ก อาหารและสัตว์เลี้ยง หากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ประกอบด้วยน้ำมันตะไคร้หอม ควรปิดฝาให้สนิท อย่าให้ถูกแสงแดด เปลวไฟหรือความร้อน

กำจัดลูกน้ำยุง...รู้จักใช้ทรายที่มีฟอส

การใช้ผลิตภัณฑ์กำจัดลูกน้ำยุง ควรใช้ในกรณี ที่จำเป็น เช่น กรณีภาชนะบรรจุน้ำใช้นั้นไม่สามารถปิดฝาหรือ เปลี่ยนน้ำได้ ผลิตภัณฑ์ที่นิยมใช้ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบทราย เคลือบด้วยสารกำจัดแมลงที่มีฟอส (temephos) หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า ทรายที่มีฟอส

ใช้อย่างไร...ให้ได้ผล

อัตราส่วนการใช้ทรายที่มีฟอสแต่ละรูปแบบต่อปริมาณน้ำ

ผลิตภัณฑ์	รูปแบบผลิตภัณฑ์	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ใช้	ต่อปริมาณน้ำ
ทรายที่มีฟอส 1%	แกรนูล	1 กรัม หรือ 1 ซ้อนตวง*	10 ลิตร
ทรายที่มีฟอส 2%	แกรนูล	0.5 กรัม หรือ 1/2 ซ้อนตวง*	10 ลิตร
	เม็ด	1 กรัม หรือ 1 เม็ด**	20 ลิตร
ทรายที่มีฟอส 10%	เม็ด	1 กรัม หรือ 1 เม็ด**	100 ลิตร

*หากมีซ้อนตวงแบบมากับผลิตภัณฑ์ และ 1 ซ้อนตวง เท่ากับ 1 กรัม
**กรณีฉลากระบุ 1 เม็ดเท่ากับ 1 กรัม

ผลิตภัณฑ์ทรายที่มีฟอสที่มีประสิทธิภาพควรออกฤทธิ์ ควบคุมลูกน้ำยุงลายได้ ไม่น้อยกว่า 3 เดือน แต่ทั้งนี้ ระยะเวลา ในการออกฤทธิ์ควบคุมลูกน้ำยุงของผลิตภัณฑ์ทรายที่มีฟอส อาจมีการเปลี่ยนแปลง ขึ้นอยู่กับความถี่ของการใช้น้ำ ตลอดจน ปริมาณน้ำที่ใช้ ไปและปริมาณน้ำที่เติมใหม่ในแต่ละครั้ง

การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ทรายที่มีฟอส ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และมีการแสดงทะเบียน อย.วอส. (วอส.XXX/255X) บนฉลากของ ผลิตภัณฑ์ และควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีอายุไม่เกิน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ผลิต

ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนที่ได้รับการอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้ที่ <http://wwwapp1.fda.moph.go.th/consumer/confame.asp>

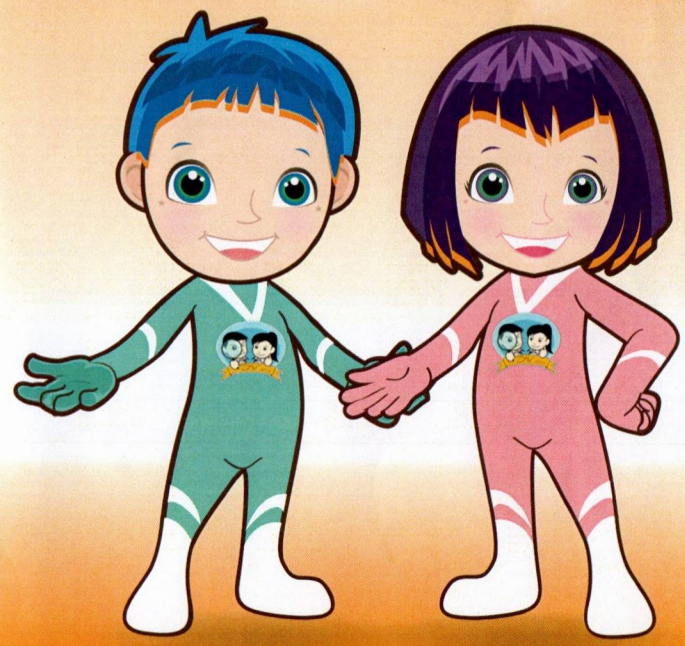
กำจัดน้ำขัง ยับยั้งยุงลาย ป้องกันโรคภัย ปลอดภัยถ้วนทั่ว

ผลิตโดย กลุ่มพัฒนาเครือข่าย กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค โทรศัพท 0 2590 7121-2 www.orgornoi.com มิถุนายน 2556

ผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดยุง

รู้จักใช้...
ลดภัยไข้เลือดออก

งานสาธารณสุข สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลบ้านยาง
อำเภอคำชะโนดชัย จังหวัดนครราชสีมา
มิถุนายน 2556